

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1994-1995

13 MAART 1995

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

- van de heer H. Suykerbuyk c.s. -

**betreffende een samenwerkingsakkoord inzake de aanwezigheid van
de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door mevrouw R. Van Cleuvenbergen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer S. De Clerck.

Vaste leden : de heren F. Cauwenberghs, S. De Clerck, P. Deprez,
H. Suykerbuyk en mevrouw R. Van Cleuvenbergen ;

de heren J. De Bremaeker, J. Sleenckx, D. Van der Maelen en J.
Van der Sande ;

de heren H. De Croo, A. Kempinaire en G. Versnick ;

de heer K. Van Overmeire ;

de heer P. Van Grembergen ;

de heer P. Luyten.

Plaatsvervangers :

de heren H. Candries, F. Ghesquière, L. Martens, C. Moors en H.
Van Wambeke ;

de heren F. Dielens, P. Hostekint, J. Leclercq en G. Vermassen ;

de heren J. Gabriels, S. Platteau en D. Ramoudt ;

de heer L. Van Nieuwenhuysen ;

de heer H. Schiltz ;

de heer L. Steenwegen

Zie :

693 (1994-1995)

- Nr. 1 : Voorstel van resolutie

-Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden heeft op haar vergaderingen van 22 februari en 9 maart 1995 hoger vermeld voorstel van resolutie en dit in relatie en samen met een gedachtenwisseling over de problematiek van Benelux besproken en aangenomen.

A. ALGEMENE BESPREKING**1. Inleiding door de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen**

De minister-president geeft vooreerst een aantal beschouwingen over het rapport van het Comité van Wijzen dat is opgesteld in opdracht van het Comité van Ministers door de heer E. Deworme, lid van de Belgische Senaat, de heer A. Geelhoud, secretaris-generaal van het Nederlands ministerie van Economische Zaken, de heer F. Roelants, secretaris-generaal van het Belgische ministerie van Buitenlandse Zaken, de heer N. Schmit, directeur internationale economische betrekkingen van het Luxemburgse ministerie van Buitenlandse Zaken, baron van Voorst tot Voorst, commissaris van de Koningin in Limburg, de heer P. Wurth, ere-ambassadeur van Luxemburg.

Bij de voorbereiding heeft secretaris-generaal Roelants een gesprek gehad met de kabinetschef van de minister-president, die aan de secretaris-generaal een „memorandum” van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft overhandigd.

Begin 1995 heeft de minister-president aan de federale minister van Buitenlandse Zaken gevraagd volgens welk tijdschema het rapport zal besproken worden in de Benelux, opdat de Vlaamse regering tijdig zijn standpunt zou kunnen bepalen.

Het Benelux-parlement zou op 17 en 18 maart en op 9 en 10 juni e.k. het rapport bespreken.

De minister-president deelt verder mee dat de Vlaamse administratie onder de coördinerende leiding van de administratie Externe Betrekkingen een omstandig commentaar op het rapport van het Comité van Wijzen heeft uitgebracht. De Vlaamse regering heeft hierover nog geen standpunt bepaald, rekening houdende met het aangekondigde debat in de Vlaamse Raad en met de ideeën die van uit deze commissie zouden worden aangereikt. Vervolgens overloopt de minister-president synthetisch de inhoud van het rapport van het Comité van Wijzen.

Het mandaat van het Comité van Wijzen bestond uit enerzijds het onderzoek op welke gebieden nieuwe samenwerkingsvormen mogelijk zijn en welke de beste vorm hiervoor is en anderzijds de analyse van de toegevoegde waarde van de huidige samenwerking.

Het Comité heeft niet onderzocht :

1. de werking van de Benelux-instellingen (Gerechtshof, Merkenbureau, Bureau voor Tekeningen en Modellen)
2. de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad
3. de Economische en Sociale Raad van Advies
4. de Schengen-werkzaamheden van het Secretariaat-Generaal

Haar voornaamste bevindingen en aanbevelingen waren :

- De toekomstige prioriteiten voor de Benelux, die een kader moet worden voor :

- een nauwere politieke samenwerking in Europa via een informele dialoog.

- De grensoverschrijdende samenwerking op het vlak van milieu, ruimtelijke ordening, infrastructuur en mobiliteit, grensarbeid, cultuur, scholing en welzijn, ofwel bilateraal ofwel in Benelux-verband.

- De samenwerking op het gebied van onderwijs, cultuur en onderzoek.

- De toegevoegde waarde van de huidige Beneluxtaken situeren zich op het stuk van de grensoverschrijdende samenwerking, het transport en de grote infrastructurele projecten met grensoverschrijdend karakter en het wegnemen van praktische belemmeringen voor het bedrijfsleven.

- De federalisering van België betekent, volgens het rapport, dat de gefedereerde overheden deelnemen aan het Comité van Ministers, de commissies en de werkgroepen.

- De werking van het Secretariaat-Generaal tenslotte zal moeten aangepast worden aan de nieuwe opdrachten.

De minister-president meent dat een toekomstvisie voor de Benelux kan liggen in een optreden als intern en extern georiënteerde belangengemeenschap in de Europese Unie.

- Extern om de violen af te stemmen tussen de zogenaamde „kleine Lid-staten” in de Europese Unie en aldus de belangen van een economisch kerngebied in Europa te behartigen (o.a. via regionale „clusters”)

- Intern als een instrument van afstemming van het beleid, bv. op het vlak van ruimtelijke ordening, vergunningenbeleid, grensarbeid, . . . en om op interregionaal niveau richting te geven aan de invulling van grote beleidslijnen die in de Europese Unie uitgetekend worden (bv. witboek over groei, concurrentie en werkgelegenheid).

- In de Benelux kan niet enkel de „noord-zuid-as” belangrijk geacht worden, maar er dient ook horizontaal verbreed opgetreden te worden van Noord-Frankrijk tot aan het Ruhrgebied.

- Verder wordt gesteld dat een verdieping van de Europese integratie helemaal niet haaks staat op subregionale samenwerkingsverbanden in Europa. De Benelux en de Scandinavische samenwerking bv. kunnen een meer concrete en doelgerichte inhoud geven aan de Europese beleidsafspraken.

- De Benelux moet zich snel aanpassen aan de nieuwe institutionele realiteit in België : zo'n omvormingsproces moet samen met de Gemeenschappen en Gewesten gebeuren. Het overgrote deel van de beleidsdomeinen waarop de Benelux actief is, behoort trouwens niet meer tot de bevoegdheid van de federale overheid en in plaats van 3 partners telt de Benelux er nu 6.

De minister-president heeft wel een aantal algemene bedenkingen bij dit rapport van het Comité der Wijzen.

Het rapport is een pragmatisch rapport geworden, wat op zich verdienstelijk is, maar het mist toch een beetje een duidelijke en éénzijdige politieke visie op de Benelux.

Enerzijds, aldus de minister-president, wordt gesteld dat de Europese integratie nog weinig ruimte laat voor specifieke

Beneluxwerking (in België vooral bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten). Anderzijds wordt vooral 'de politieke rol van de Benelux in de Europese integratie benadrukt (in België een federale bevoegdheid).

Deze voorstellen lopen niet helemaal gelijk met de opvatting van sommigen (in Vlaanderen) om van de Benelux een soort belangengemeenschap van kleinere staten in de EU te maken, want in dit rapport wordt bv. de Benelux enkel als „kader” gezien voor de toekomstige werkzaamheden en de politieke samenwerking zou via „een informele dialoog” verlopen, omdat de „Benelux-landen niet als zodanig een drie-eenheid vormen”.

Positief is wel de verwijzing naar het belang van de samenwerking met de buurlanden van de Benelux en de aangrenzende Länder, regio's en departementen.

Het Comité stelt verder dat er geen aanpassing van het Beneluxverdrag nodig is. Dit lijkt volgens de minister-president niet zeker, rekening houdend met de jongste Belgische staats-hervorming. Ook kan men zich afvragen of een verdragswijziging uiteindelijk niet meer klaarheid zou creëren inzake nieuwe opdrachten van de Benelux.

Positief is de onderkenning van het belang van de grensoverschrijdende samenwerking, maar er mag geen overlapping zijn met de samenwerking Vlaanderen-Zuid-Nederland.

De (niet-geargumenteerde) stelling dat de Benelux zich meer met cultuur, onderwijs en wetenschappen moet bezighouden, zou tot overlappings kunnen leiden met de bestaande bilaterale samenwerkingen van het cultureel akkoord en de NTU. Essentieel blijft de vraag : wat is het meest geëigende orgaan ?

De Belgische Gemeenschappen en Gewesten moeten op alle niveaus een gelijkwaardige partij zijn ; dit is nu al het geval voor de werkgroepen en commissies, maar nog niet voor het Comité van Ministers in tegenstelling tot wat het rapport hierover poneert ; het rapport geeft niet aan hoe dat formeel kan verwezenlijkt worden, maar dit is natuurlijk ook een intern Belgische aangelegenheid.

Tot slot wordt de werking van het Benelux-secretariaat door de Vlaamse administratie als positief ervaren.

De minister-president vermeldt ten slotte nog de specifieke opmerkingen van de Vlaamse administratie. Daar wordt gesteld dat, inzake regionaal-economisch beleid van de EU de Benelux als forum kan fungeren voor snelle uitwisseling van informatie, gemeenschappelijke voorbereiding van standpunten en van gemeenschappelijke acties. Een pleidooi wordt gehouden voor het behoud van de Commissie voor Industrie en Handel met de subcommissie regionaal beleid.

Verder is de versterking van de rol van de huidige Bijzondere Commissie grensoverschrijdende samenwerking nodig, door meer inhoudelijk werk te leveren en door de integratie met activiteiten die in andere commissies ontwikkeld worden.

De administratie gaat akkoord met de conclusie van het rapport inzake ruimtelijke ordening en benadrukt tevens het belang van een intensere Benelux-samenwerking op het gebied van toerisme.

2. BeSpreking

De problematiek van de grensarbeiders is regelmatig aan de orde, aldus een lid, en komt ook ter sprake in de Interpar-

lementaire Beneluxraad. Het lid vindt het ongehoord dat dit probleem binnen Benelux niet opgelost geraakt. Hoewel het een federale bevoegdheid is, moet vanuit de Vlaamse Gemeenschap wel worden meegewerkt aan de bespoediging van een oplossing ter zake.

Een lid heeft nota genomen van de bedenkingen over de toekomst van Benelux namens de Vlaamse regering. Het oordeel van de minister-president over het zogenaamde „rapport van het Comité der Wijzen” is genuanceerd, maar het betrokken lid meent dat de enige verdienste van het rapport is dat het bestaat en hij voegt er aan toe dat het niet alleen sommige Walen zijn die de Benelux willen afslanken of afschaffen maar ook een bepaald deel van de Nederlandse ambtenarij.

Spreker is het volledig eens met de stelling van de minister-president dat Benelux van groot intern en extern belang is.

Inzake het externe aspect past Benelux volledig in het kader van de regionalisatie in Europa : een beslissingsniveau van middelgroot formaat tussen het Europese en het plaatselijke niveau. Dit is op zich al voldoende reden om die belangengemeenschap als dusdanig te behouden.

Het belang van het interne aspect is dat van het streven naar eenzelfde beleid inzake een aantal gemeenschappelijke problemen zoals grensarbeid, veiligheid, ruimtelijke ordening en milieu. Als het rapport ergens een verdienste heeft, aldus spreker, dan is het gelegen in het feit dat groot belang wordt gehecht aan de grensoverschrijdende samenwerking. De bedenking van de minister-president dat men zich moet hoeden voor overlappingsen in de bevoegdheden voor de verschillende organen is zeer terecht : een aangepast instrumentarium met duidelijk afgescheiden taken en bevoegdheden is gepast.

Als men de werkelijkheid van het hervormde België in de Beneluxraad wil weerspiegeld zien, dan moet dit uiteraard ook gebeuren in het Comité van Ministers wat ook niet in het rapport van het Comité der Wijzen is vermeld.

De heer H. Suykerbuyk gaat dan verder met zijn voorstel van resolutie (693 (1994-1995) Nr. 1) toe te lichten. Het voorstel vertaalt grosso modo wat hier is gezegd.

In de nabije toekomst moeten alle organen van de Benelux zodanig worden samengesteld dat niet alleen het federale niveau, maar ook de Gemeenschappen en Gewesten vertegenwoordigd zijn. Dat zouden dan voor België minstens 6 partners moeten zijn. De minister-president heeft reeds bij de begrotingsbespreking gewezen op het feit dat daar, naar analogie met andere Europese organen, heel wat moeilijkheden over bestaan in verband met de dosering van de vertegenwoordiging vanuit diverse delen van het gefedereerde België. Als dit een probleem is moet dat duidelijk door de Raad worden gesteld en dit is dan ook de reden waarom het lid in deze resolutie voorstelt om te komen tot een samenwerkingsovereenkomst tussen het federale niveau en de Gewesten en de Gemeenschappen over de vertegenwoordiging van de diverse wetgevende geleidingen in de Interparlementaire Beneluxraad. De regering moet de termen van de Beneluxovereenkomst van 1955, waarin sprake is van een delegatie van het „Belgisch parlement” interpreteren in hoger genoemde zin, zodanig dus dat de herverdeling van de bevoegdheden binnen België er in wordt weergegeven.

De indiener deelt ten slotte nog mee dat het de bedoeling was om alle fracties mee te laten ondertekenen, maar dit is door tijdsgebrek niet gebeurd.

Een lid stelt vast dat ondanks de vele verklaringen over een eengemaakt Europa en Benelux er nog steeds belangrijke

problemen blijven bestaan, bijvoorbeeld op het vlak van de fiscaliteit bij de Beneluxpartners. Rijke Nederlanders komen naar België wonen om de vermogensbelasting in Nederland te vermijden en de Belgen vluchten met hun kapitaal naar Luxemburg. Hoe kan dit worden opgelost ?

Nog een ander lid vraagt hoe de indiener van het voorstel de positie van de Hoofdstedelijke Raad ziet. Moeten er leden uit de hoofdstedelijke Raad worden afgevaardigd in de Beneluxraad ?

De indiener wijst op het feit dat de gewestelijke aangelegenheden ook dienen behandeld te worden in de Beneluxraad. Belangrijke aspecten zoals ruimtelijke ordening, huisvesting en milieu enz. moeten door afgevaardigden van de Gewesten worden behandeld, waarop het bovenvermeld lid repliceert dat de Hoofdstedelijke Raad niet op hetzelfde niveau kan worden behandeld als de twee andere Gewesten.

Aansluitend op de uiteenzetting van de minister-president, meent de voorzitter van de commissie, dat de commissie zou moeten nagaan in hoever sommige elementen van deze toekomstgerichte visie in verband met de Benelux, in de resolutie dienen te worden opgenomen. Zo is er het begrip van de verbreding van Benelux-activiteiten tot grensregio's in de Oost-West-as (Ruhrgebied en Nord-Pas de Calais), de afstemming van de wederzijdse belangen kan dan nog efficiënter gebeuren. De indiener gaat hiermee akkoord en verwijst hiervoor naar de toelichting van de resolutie.

De minister-president beaamt dat het door een lid vermelde probleem van de grensarbeid een federale bevoegdheid is, zoals dat van de fiscaliteit. In alle contacten met collega's uit de twee andere regeringen (NL + B) heeft de minister-president o.m. op deze twee dringende problemen gewezen.

Wat de Benelux-idee betreft is het volgens de minister-president begrijpelijk dat Wallonië zich om culturele redenen niet zo thuis voelt in Benelux. Er is ook een Belgische lobby die de Benelux-idee niet verder wil laten groeien, maar ze integendeel wil doen verschraken tot een "Jidstatelijke" politieke band : dit laat een nieuwe dynamiek vanuit Gemeenschappen en Gewesten niet toe. Dit mag de Vlaamse Gemeenschap niet aanvaarden.

Wat de resolutie betreft is het bepalen van de inhoud ervan uitsluitend een taak van de leden van de Vlaamse Raad, maar de minister-president heeft moeite met de procedure. Er wordt voorgesteld tot een samenwerkingsakkoord over de samenstelling van de Beneluxraad te komen. Het aspect van de samenstelling is een taak van de parlementen ; een samenwerkingsakkoord wordt gesloten tussen uitvoerende machten.

Alles is toch ietwat contradictorisch, aldus de minister-president, die zich afvraagt of we na de verkiezingen niet moeten pogen tot een gezamenlijk voorstel van de verschillende parlementen te komen aan de regeringen, voorstel waarin zo mogelijk een unaniem voorstel voor de samenstelling van alle delegaties wordt aangereikt.

Verder vreest de minister-president dat we met de oude Beneluxovereenkomst van 1955 uiteindelijk zullen belanden in het behoud van een Belgische delegatie met subdelegaties. Dat moeten we zeker niet accepteren, gegeven de rechtstreekse verkiezingen en de „niet-hiërarchie" der normen.

De minister-president suggereert om een oplossing uit te werken in de zin dat de verschillende parlementen hun delegaties aanstellen, niet langs een samenwerkingsakkoord,

maar via een akkoord, & negotiëren binnen de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid.

Het is van principieel belang voorliggende resolutie goed te redigeren, omdat ze als eerste resolutie over de samenstelling van delegaties, richtinggevend kan zijn voor de samenstelling van tal van andere soortgelijke delegaties op Europees vlak.

We moeten voldoende rekening houden met de rechtstreekse verkiezing van de Raden en de „niet-hiërarchie” van de normen. Het zal vanuit die principes op termijn onhoudbaar zijn om de buitenlandse bevoegdheden voor het hoofdstedelijke Gewest Brussel te behouden want Brussel gedraagt zich als een mini-België op het buitenlands vlak.

De indiener meent inderdaad dat het woord samenwerkingsakkoord misschien niet helemaal goed is gekozen. Men kan de suggestie van de minister-president wel aannemen, maar welke constructie men ook verzint, men zal niet buiten de uitvoerende macht om kunnen : regeringen moeten de motor van de afspraken zijn om tot een akkoord te komen.

Ingevolge deze discussie dient de heer H. Suykerbuyk de volgende amendementen in.

1. Het opschrift van het voorstel van resolutie wordt vervangen door wat volgt :

„Voorstel van resolutie betreffende de aanwezigheid van de Gemeenschappen en de Gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad”.

2. Aan de tekst tegenover de tweede streep een 3° toevoegen dat luidt als volgt :

„3° evenzeer moeten de Beneluxlanden nauwer samenwerken met hun grensregio's (zoals Nord-Pas-de-Calais en het Ruhrgebied) zodat de afstemming van de wederzijdse belangen op een efficiënte wijze kan geschieden ;”

Dit heeft betrekking op de gewenste verbreding van de Benelux-regio, zoals door diverse commissieleden is gesuggered.

3. De tekst tegenover de vijfde streep vervangen door wat volgt :

„-- vraagt de Vlaamse regering :

1” dat zij zo spoedig mogelijk in de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid de kwestie aan bod brengt van de regeling die de verschillende parlementaire vergaderingen moeten bereiken voor een aangepaste samenstelling van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad zodat er, in een redelijke verhouding, parlementsleden aanwezig zijn die lid zijn van de raden en leden van het federale parlement ; en waarbij de bepaling van deze redelijke verhouding wordt overgelaten aan de verschillende parlementaire vergaderingen ;

2” dat zij er bij die gelegenheid ook op wijst dat de samenstelling van de parlementaire delegaties bij andere Internationale Organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden, zoals de Raad van Europa, eveneens het voorwerp is van een regeling tussen de verschillende parlementaire vergaderingen”.

Hierbij meent de indiener dat door deze bepalingen precies wordt aangeduid dat in de Interministeriële Conferentie voor Buitenlandse Zaken moet worden onderhandeld over de manier waarop de Gemeenschappen en Gewesten samen met de federale overheid worden vertegenwoordigd in de supra-na-

tionale organen, ten gevolge van de nieuwe werkelijkheid van het federale België.

Uiteraard moet het bepalen van de samenstelling van die delegaties, die een afspiegeling moeten zijn van het federale België en zijn Gemeenschappen en Gewesten, worden overgelaten aan de verschillende parlementaire vergaderingen.

De indiener vraagt dat de Commissie het aldus geamendeerde voorstel van resolutie zal aannemen, gezien de Beneluxraad problemen behandelt, die voor tweederde onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen en Gewesten ressorteren, en de nieuwe realiteit van het federale België over een tweetal maanden een feit zal zijn.

Het lid dringt er op aan dat de Vlaamse regering in de Interministeriële Conferentie voor Buitenlandse Zaken daarop zou aandringen, en dat dit ook bijvoorbeeld voor de Raad van Europa in die zin zou worden aangekaart.

De minister-president meent dat we, gezien de herstructurering van ons land, die oefening zullen moeten doen. Als de resolutie einde maart wordt gestemd, kan die worden meegenomen als richtlijn voor de Vlaamse regering ter zake en kan het probleem in de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid van 4 april eerstkomend ter sprake worden gebracht.

In verband met de Raad van Europa merkt een lid op dat er een probleem rijst met betrekking tot de samenstelling van deze parlementaire assemblée. Om als lid te worden toegelaten, moet men aanvaard worden door de andere verdragsluitende partijen. Vroeger heeft men gepoogd om parlementairen uit de Duitse Länder tot de Raad van Europa toe te laten. Daar is toen verzet tegen gerezen door de andere verdragspartners, met als motief dat niet kon worden aanvaard dat niet-federale parlementsleden deel zouden uitmaken van de Raad van Europa.

Het lid kan er wel in komen dat men qua samenstelling voor delegaties de „interne logica” van het vernieuwde België volgt en dat men moet rekening houden met de nieuwe interne bevoegdheidsverdeling in ons land, maar hij waarschuwt voor zware moeilijkheden om deze resolutie waar te maken. Misschien is er een middel om dit, zoals werd gesuggereerd, op te lossen door de leden die zowel in de Vlaamse Raad als in de Senaat zetelen, af te vaardigen in die supra-nationale assambles. Het zou echter een zware belasting voor die leden zijn, die daarenboven nog moeten afrekenen met onafhankelijk opgestelde en dus niet gecoördineerde agenda's van die diverse assambles.

Als diezelfde mensen dan nog in die internationale assambles moeten zetelen, dan vreest het lid voor de kwaliteit van hun werk.

Het lid vreest dat voor het probleem van de samenstelling van de Raad van Europa er met alle zesendertig verdragsluitende partners zal moeten worden onderhandeld als we in de delegatiesamenstelling de „interne” herstructurering van ons land willen zien afgespiegeld, en dat zal volgens het lid voor zware hindernissen zorgen.

De indiener repliceert hierop dat in de resolutie wordt gevraagd dat men dit probleem vooreerst in de Interministeriële Conferentie zou bespreken, dus een introductie tot het vraagstuk, dat dan daar nog nader kan bekeken worden.

In verband met de samenstelling van de Raad van Europa verwijst het lid naar artikel 25 van het verdrag over het statuut van de Raad van Europa, waarin is bepaald dat „de raadgevende vergadering bestaat uit vertegenwoordigers van elk

lid die worden benoemd op de door de regering van dit lid vast te stellen wijze”.

Volgens de indiener lijkt die tekst wel mogelijkheden te bieden om onze delegatie zelf te structureren zoals in deze resolutie wordt gevraagd.

Voor de Beneluxraad is er ook nog een probleem want in de „Overeenkomst tussen België, Nederland en Luxemburg nopens de instelling van een Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad van 5 november 1955” wordt in artikel 55 bepaald dat de Beneluxraad bestaat uit 49 leden waarvan 21 zijn gekozen uit het Belgische Parlement en door het Belgische Parlement. Hier moet men ook inventief zijn en een regeling ad hoc binnen de wettelijke mogelijkheden zoeken.

Het vorige lid herhaalt dat hij het eens is met deze tekst en de bedoeling ervan, maar vreest dat de betrokken landen die voorheen reeds verzet aantekenden dit nu terug zullen doen, uit vrees anders in eigen land met grote moeilijkheden te zullen worden geconfronteerd.

De minister-president beaamt dat er moeilijkheden kunnen komen, maar hij wijst er toch op dat Vlaanderen ten volle zijn internationale bevoegdheid kan uitoefenen. De Duitse Länder hebben geen verdragsrechterlijke bevoegdheid, Vlaanderen en Wallonië wel.

In de Europese Unie is er een aparte situatie. In artikel 146 en volgende van het verdrag van de Europese Unie is aanvaard dat regionale (of Gemeenschaps-)parlementsleden als Belgische vertegenwoordigers in de beraadslagende en beslissingnemende organen kunnen zitten. De vier categorieën van vertegenwoordigers die in het Belgische geheel intern zijn overeengekomen (exclusief - federaal, exclusief - gemeenschapsniveau, gemengd met voorrang federaal, gemengd met voorrang voor Gemeenschappen/Gewesten, met daarbij de aanwezigheid van de collega's van het andere besluitvormingsniveau), brengen ons in een situatie waarbij deze collega's ten volle rechtsgeldig aanwezig zijn, met dit verschil dat zij in de Europese Unie als Belgische vertegenwoordigers zeten.

Deze methode biedt in dezelfde logica een oplossing voor de Benelux-Raad en andere organen, mede gelet op de exclusieve bevoegdheid op het internationale vlak van de Gemeenschappen en Gewesten.

Naar analogie met de hogergeschetste regeling zou het er op neerkomen, aldus de minister-president, dat wij zowel in de Beneluxraad als in de Raad van Europa zouden komen tot een gedeelde vertegenwoordiging als Belgische parlementsleden. De minister-president laat daarbij nog in het midden of zowel de verdragen m.b.t. de Raad van Europa als van de Interparlementaire Raadgevende Beneluxraad al of niet dienen te worden gewijzigd.

Hierop repliceert een lid dat het op basis van interne reorganisatie volkomen logisch zou zijn de voorgestelde lijn door te trekken in de samenstelling van de delegaties in de supranationale organen. Maar de verwijzing naar artikel 146 e.v. van het verdrag van Maastricht, waarin een wijziging van de manier van delegeren is doorgevoerd, sterkt hem in de overtuiging dat ter zake ook het verdrag m.b.t. de Raad van Europa, althans voor de delen die handelen over de samenstelling van de assemblée, zullen dienen te worden aangepast om toe te laten dat leden uit de regionale parlementen in de Raad kunnen zetelen. En dan rijzen er grote moeilijkheden zoals hoger reeds vermeld.

Het lid wijst er op dat het ook zeven jaar heeft geduurd vooraleer de Belgische delegatie voor de Raad van Europa kon worden samengesteld, ingevolge een betwisting tussen Kamer en Senaat. De Koning heeft uiteindelijk de knoop moeten doorhakken.

De indiener verwijst nogmaals naar artikel 25 betreffende het statuut van de Raad van Europa (wet van 11 februari 1950) dat een mogelijkheid tot oplossing biedt. De bepalingen i.v.m. de samenstelling van de Beneluxraad zijn veel moeilijker want daar moeten de leden worden aangewezen „uit het Belgische Parlement en door het Belgische Parlement”.

De minister-president vraagt zich af of de wijziging van artikel 146 een constitutieve voorwaarde was voor de samenstelling van de Belgische delegatie in Europese ministerraden met regionale ministers. Artikel 146 is er gekomen op vraag van de landen die problemen hadden met dergelijke samenstelling.

Het blijft een vraag of de verdragen m.b.t. de Raad van Europa en de Beneluxraad al of niet zullen dienen te worden gewijzigd.

Er zijn volgens de minister-president wel twee richtinggevende elementen. Ten eerste : voor het Comité van de Regio's kan elke lidstaat zijn leden aanduiden volgens eigen interne regelgevingen.

Ten tweede is er vanaf 1993 geen hiërarchie van normen en parlementen in België : er is dus een akkoord ter zake nodig tussen de verschillende assemblées van België.

De Vlaamse regering zal de houding aannemen om ter zake overleg te plegen en maximaal de vertegenwoordiging van de Vlaamse Gemeenschap naar buiten toe te verdedigen.

Het is dus belangrijk dat, aldus de voorzitter, daarover door de Vlaamse Raad een wens wordt geformuleerd en dat gebeurt door middel van deze resolutie.

B. STEMMING

Het amendement van de heer H. Suykerbuyk c.s. wordt vervolgens aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

Vervolgens wordt de aldus geamendeerde tekst van het voorstel van resolutie aangenomen met 8 stemmen voor bij 1 onthouding.

De verslaggever,

R. VAN CLEWENBERGEN

De voorzitter,

S. DE CLERCK

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE*Voorstel van resolutie**betreffende de aanwezigheid van de gemeenschappen en de gewesten in de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad*

De Vlaamse Raad,

- is overtuigd van het belang van de samenwerking in het kader van de Benelux en wenst dat deze samenwerking in de toekomst verder wordt uitgebouwd onder meer om de volgende redenen :

1" Vlaanderen kan daardoor de samenwerking met Nederland verder uitbouwen ;

2" de landen van de Benelux kunnen door samenwerking een grotere invloed uitoefenen op het beleid van de Europese Unie ;

3" de Benelux heeft een belangrijk instrumentarium en een ruime ervaring ontwikkeld inzonderheid op het gebied van de grensoverschrijdende samenwerking en kan aldus een belangrijke impuls geven aan de regio-waarde binnen Europa ;

- is van mening dat de Benelux zich binnen Europa als een sterke entiteit behoort op te stellen, meer bepaald dat :

1" enerzijds de Benelux bij de opbouw van de Europese Unie een aantal fundamentele waarden en belangen moet verdedigen ;

2" anderzijds de Beneluxlanden hun interne cohesie verder moeten versterken teneinde voldoende gewicht in de Europese schaal te kunnen werpen ;

3" evenzeer moeten de Beneluxlanden nauwer samenwerken met hun grensregio's (zoals Nord Pas-de Calais en het Ruhr-gebied) zodat de afstemming van de wederzijdse belangen op een efficiënte wijze kan geschieden ;

- is van oordeel dat het institutionele Benelux-instrumentarium en inzonderheid de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad dient versterkt te worden, zoals trouwens uitdrukkelijk gesteld in het advies over de „Benelux in de jaren '90" van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, aangenomen in de plenaire vergadering van 16 juni 1990 ;

- stelt vast dat de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad aan Belgische zijde nog moet worden aangepast aan de federale staatsstructuur, aangezien

1" het „kaderakkoord tot samenwerking tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten over de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België bij de Internationale Organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden" van 30 juni 1994, dat ook van toepassing is op de Benelux, niet in een regeling voorziet voor de aanpassing van de Belgische delegatie in de parlementaire instellingen van deze internationale organisaties aan de federale bevoegdheidsverdeling, maar in artikel 1, 3, wel voorziet in de mogelijkheid dat specifieke samenwerkingsakkoorden of toepassingsprotocols worden afgesloten indien de eigenheid van sommige internationale organisaties een meer gedetailleerde uitwerking vereist ;

2" de „Overeenkomst tussen België, Nederland en Luxemburg nopens de instelling van een Raadgevende Inter-

parlementaire Beneluxraad" van 5 november 1955 in artikel 1 bepaalt dat deze Raad bestaat uit negenenveertig leden, waarvan eenentwintig worden gekozen uit en aangewezen door het Belgische parlement ;

3" de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad zich uitdrukkelijk bezig houdt met aangelegenheden die tot de exclusieve bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten behoren, vermits :

a) volgens artikel 3 van de overeenkomst van 1955 de Raad bevoegd is om adviezen uit te brengen, onder meer op het gebied van de culturele toenadering tussen de drie staten ;

b) volgens het reglement van orde er binnen de Raad een Commissie voor Cultuur en Onderwijs is, een Commissie voor Leefmilieu, een Commissie voor Ruimtelijke Ordening enzovoort ;

c) in de toekomst de grensoverschrijdende samenwerking steeds belangrijker zal worden en de Benelux het kader kan bieden voor een ruime grensoverschrijdende samenwerking, bijvoorbeeld op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening, infrastructuur, milieu, onderwijs, onderzoek en cultuur, aangelegenheden die in België overwegend tot de exclusieve bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten behoren ;

4" de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, op voorstel van het verslag van 16 februari 1990 van zijn Commissie voor de Wetgeving over de gevolgen van de institutionele hervormingen in België voor de werkzaamheden van het Beneluxparlement, zijn reglement van orde reeds in die zin heeft aangepast dat leden van de gewest- of gemeenschapsregeringen kunnen worden uitgenodigd en gehoord in de diverse commissies waar materies worden besproken waarvoor zij bevoegd zijn (artikel 30, 4, van het reglement van orde) ;

- vraagt de Vlaamse regering :

1" dat zij zo spoedig mogelijk in de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid de kwestie aan bod brengt van de regeling die de verschillende parlementaire vergaderingen moeten bereiken voor een aangepaste samenstelling van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad zodat er, in een redelijke verhouding, parlementsleden aanwezig zijn die lid zijn van de raden en leden van het federale parlement ; en waarbij de bepaling van deze redelijke verhouding wordt overgelaten aan de verschillende parlementaire vergaderingen ;

2" dat zij er bij die gelegenheid ook op wijst dat de samenstelling van de parlementaire delegaties bij andere Internationale Organisaties waarvan de werkzaamheden betrekking hebben op gemengde bevoegdheden, zoals de Raad van Europa, eveneens het voorwerp is van een regeling tussen de verschillende parlementaire vergaderingen.
